

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/63/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616210013
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7616210013.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a sudkýň JUDr. Gizely Majerčák a JUDr. Aleny Mikovej, v spore žalobcov: 1/ F.. K. Q., Z.. XX.XX.XXXX, 2/ F.. P. Q., Z.. X.XX.XXXX, H. B. V. Q.Q. Z. V., P.. G. XXXX/X, 3/ Š. G., Z.. XX.X.XXXX, B. V. Q.Q. O. XXX, 4/ A. A., Z.. XX.X.XXXX, 5/ I. A., Z.. X.X.XXXX, H. B. V. Q. Z. V., Q.. C. XXXX/XX, 6/ X. O., Z.. XX.X.XXXX, B. V. Q. Z. V., Q.. C. XXXX/XX, žalobcovia v 1., 2., 3 a 6. rade zastúpení JUDr. Zuzanou Kollárovou, advokátkou so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Zimná 59, žalobcovia v 4. a 5. rade zastúpení Advokátskou kanceláriou Hovan & Hospůdka, s.r.o., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, M. Gorkého 8, proti žalovaným 1/ D.. X. E., Z.. XX.X.XXXX, 2/ D.. F. E., Z.. XX.XX.XXXX, H. B. V. Q. Z. V., Q.. C. XXXX/XX, zastúpení Advokátskou kanceláriou - Ján Buroci, s.r.o., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Za šestnástkou 17, v konaní o náhradu škody s prísl., o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 8.10.2020 č. k. 16C/141/2016-429 takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje rozsudok v napadnutých vyhovujúcich výrokoch a vo výrokoch o trovách konania.
- II. Žalobcovia majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom rozhodol o povinnosti žalovaných v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade sumu 1.842,88 eur, žalobcovi v 3. rade sumu 1.584,05 eur, žalobcom v 4. a 5. rade sumu 1.683,93 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 29.05.2017 do zaplatenia a žalobcovi v 6. rade sumu 2.517,80 eur, to všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Žalovaným v 1. a 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcom v 1. a 2. rade trovy konania v rozsahu 88,98 %, žalobcovi v 3. rade v rozsahu 99,62 %, žalobcom v 4. a 5. rade v rozsahu 97,62% a žalobcovi v 6. rade v celom rozsahu, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom samostatným uznesením, po právoplatnosti rozsudku.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa po pripustení zmeny žaloby uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 12.6.2020 č.k. 16C/141/2016-394 domáhali žalobcovia voči žalovaným nároku na náhradu škody a to tak, že žiadali zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcom v 1. a 2. rade 1.950,39 eur, žalobcovi v 3. rade 1.587,05 eur, žalobcom v 4. a 5. rade 1.704,24 eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 29.5.2017 do zaplatenia a žalobcovi v 6. rade 2.517,80 eur.

3. Žalobcovia žalobu voči žalovaným opreli o tvrdenie, že títo sa voči nim dopustili protiprávneho konania, ktorým im spôsobili škodu a ktorej náhradu touto žalobou uplatňujú. Žalobcovia v žalobe tvrdili, že žalovaní vykonali odpojenie plynového odberného zariadenia, nachádzajúceho sa na pozemku vlastnicky patriacom žalovaným, pričom všetci účastníci konania boli spoločnými vlastníkmi tohto plynového regulátora. Žalovaní 11. 05. 2015 zastavili dodávky plynu, v dôsledku čoho žalobcovia podali

na polícii trestné oznámenia a obrátili sa aj na dodávateľa plynu a na Mesto Spišská Nová Ves s cieľom vzniknutú nepriaznivú a akútnu situáciu riešiť. Nakoľko žalovaný v 1. rade odmietol umožniť pracovníkom dodávateľa plynu - SPP a.s. vstup a prístup na jeho pozemok za účelom obnovenia dodávky plynu žalobcom, títo nemali iné východisko, ako akútne a neodkladne riešiť obnovenie dodávky plynu do ich nehnuteľností na vlastné náklady. Žalobcom v tej súvislosti vznikli výdavky spojené s obnovením dodávky plynu, ktoré v žalobe aj bližšie špecifikovali a ktoré voči žalovaným uplatňujú touto žalobou.

4. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci v zmysle § 415, § 417 ods. 1,2, § 418 ods. 1, § 420, § 441, § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. c/, § 71 ods. 2 písm. d/, § 72 ods. 9 zák. č. 251/2012 Z.z., berúc do úvahy právny názor odvolacieho súdu vyslovený v uznesení zo dňa 22.1.2020 sp. zn. 9Co/12/2019, ktorým bol zrušený predchádzajúci rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátená na ďalšie konanie dospel k záveru, že žaloba je opodstatnená v časti, v ktorej jej vyhovujúcimi výrokmi vyhovel. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

5. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplynulo, že žalobcovia v predmetnom konaní uplatnili voči žalovaným nárok titulom náhrady škody v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Predpokladom vzniku tejto zodpovednosti je, že niekto porušil určitú povinnosť vyplývajúcu zo záväzkovo-právneho vzťahu alebo povinnosť uloženú zákonom a porušením tejto povinnosti spôsobil inej osobe škodu. Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je: 1. protiprávny úkon, 2. spôsobenie škody a 3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. V niektorých prípadoch sa vyžaduje aj zavinenie. V prípade, keď sa vyžaduje aj zavinenie škodcu, ide o subjektívnu zodpovednosť, v prípade, keď sa zavinenie nevyžaduje, ide o objektívnu zodpovednosť.

6. Pri skúmaní existencie prvého z predpokladov vzniku zodpovednosti, ktorým je porušenie povinnosti súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaní porušili povinnosť, ktorá im vyplynula z ust. § 72 ods. 9 písm. a/ zák. č. 251/2012 Z.z., a síce povinnosť ako vlastníci dotknutej nehnuteľnosti umožniť dodávku plynu pre koncových odberateľov plynu, ktorými sú žalobcovia. V konaní bolo preukázané, že žalovaní zastavili dodávku plynu pre žalobcov ako koncových odberateľov plynu uzavretím guľového regulačného ventilu namontovaného na existujúcom (starom) odbernom zariadení, ktoré prechádza pozemkom žalovaných. V tej súvislosti konštatoval, že žalovaní nepreukázali, že by v danom prípade nastali také okolnosti, ktoré by ich oprávňovali postupovať v zmysle § 415 a § 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď tvrdili, že podľa ich názoru hrozilo nebezpečenstvo vzniku škôd na živote, zdraví a majetku ich samotných ako aj ďalších osôb v dôsledku zlého stavu odberných plynových zariadení, čo dokladovali obsahom stanoviska obchodnej spoločnosti TZB - komplet, s.r.o., vypracovaného touto spoločnosťou dňa 2.8.2014. Žalovaní podľa názoru súdu prvej inštancie nespochybniteľne nepreukázali také okolnosti, ktoré by ich oprávňovali postupovať v zmysle § 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a teda svojpomocne zakročiť na odvrátenie ohrozenia spôsobom primeraným okolnostiam. V danom prípade svoj postup žalovaní obhajovali, a to predovšetkým vo svojom písomnom stanovisku zo dňa 16.02.2015 adresovanom žalobcom v 1., 3., 5., a 6. rade, tým, že vek odberných plynových zariadení dosahuje 40 rokov a z pohľadu svojej životnosti a schopnosti naďalej plniť funkciu predstavujú výrazné bezpečnostné riziko pre majetok, zdravie a život ľudí v ich okolí, ako aj tým, že ich trasovanie nezodpovedá požiadavkám súčasnej legislatívy a technických noriem. Tiež poukazovali na skutočnosť, že v mesiaci január 2015 SPP-distribúcia, a.s. počas periodickej kontroly potvrdila únik plynu, ktorý si vyžiadal vynútenú údržbu na plynovej prípojke, pričom ich počas nej pracovníci SPP upozornili na morálnu a technickú zastaranosť plynového zariadenia a odporučili im jeho výmenu.

7. Skutočnosť akéhokoľvek úniku plynu v januári 2015 sa podľa názoru súdu prvej inštancie nepotvrdila, keďže podľa výpovede svedka L. B. - technika prevádzky v spoločnosti SPP sa u nich žiaden záznam s takouto nahlásenou, či opravovanou poruchou, nenachádzal.

8. Najsilnejším argumentom, o ktorý žalovaní opierali správnosť svojho postupu, malo byť nimi predložené stanovisko obchodnej spoločnosti TBZ Komplet, s.r.o., vypracované uvedenou spoločnosťou dňa 02.08.2014, v ktorom táto vytýkala nedostatky na dovtedajších odberných plynových zariadeniach strán sporu a síce, že pri výkopových prácach nebola nájdená výstražná fólia, že plynové potrubie v zemi nie je uložené v pieskovom lôžku, čo mal byť rozpor s akoukoľvek staršou, alebo súčasnou normou pre kladenie potrubia do zeme, že podľa jej názoru plynové potrubie je zjavne staršieho roku výroby ešte vyrábané s asfaltjutovou izoláciou používanou v 80-tých rokoch, ktorá pri prácach na potrubí v spomínanom čase sa jednoducho odlupovala a nemala žiadnu celistvú štruktúru,

a napokon že pred začatím zvaračských prác boli prevedené podľa postupov merania hrúbky stien ultrazvukovým prístrojom MX-2 v mieste potreby zvarania, kde bola zistená na viacerých miestach menšia hrúbka (pod 2,4 mm), ako je odporúčaná hrúbka materiálu, na ktorej sa môžu realizovať zvaračské práce (t.j. nad 3 mm).

9. V tej súvislosti súd poznamenal, že samotný svedok L. Q., ktorý za uvedenú obchodnú spoločnosť vypracúval predmetné stanovisko uviedol, že pokiaľ ide o spornú hrúbku predmetného plynového zariadenia (potrubia), tento nedostatok mal byť zistený len v mieste zvaru v rámci pripravenej montážnej jamy o výmere 1 x 1 m, kde sa vykonalo uvedené zaslepenie. Či takýto nedostatok potrubia sa nachádzal aj v iných jeho častiach neuviedol a ani samotný žalovaný o tom nepredložili žiaden iný dôkaz. Ani tento svedok však ním zistené nedostatky nepovažoval za natoľko závažné, keďže nedal žalovaným žiadne odporúčanie na okamžité uzavretie predmetného plynového zariadenia a odstávku plynu.

10. V tej súvislosti súd prvej inštancie poznamenal, že žalovaný k odstávke nepristúpili okamžite, ale až po takmer trištvrte roku od zistení, čo evokuje záver, že ani sami neprikladali tomu takú vážnosť akú následne prezentovali v spore a obhajovali svoj postup pri odstávke plynu. Pokiaľ ide o argument žalovaných, že žalobcovia si neplnili svoje prevenčné povinnosti pri vykonávaní previerok a kontrol na odbornom plynovom zariadení, tento súd vyhodnotil ako nepodstatný, pretože táto okolnosť nič nemení na tom, že žalovaný sa dopustili protiprávneho konania. Mal tak za to, že žalobcovia preukázali splnenie prvého predpokladu zodpovednosti za škodu vo vzťahu k žalovaným, ktorým je protiprávne konanie.

11. Pokiaľ ide o vznik škody, ako jeden z ďalších predpokladov zodpovednosti žalovaných, táto spočíva vo vynaložení vlastných nákladov žalobcov na vybudovanie nového odborného zariadenia (plynovej prípojky) a uhradení na to nadväzujúcich plnení a poplatkov, ktoré bližšie špecifikovali v žalobe. Za skutočnú škodu podľa názoru súdu nemožno považovať len prípady zmenšenia majetku, ale aj prípady vynaloženia akýchkoľvek ďalších nákladov, ktoré smerujú k odstráneniu následkov škodovej udalosti alebo k zmierneniu jej následkov. Za škodu tak považoval náklady, ktoré žalobcovia vynaložili na realizáciu pripojovacieho plynovodu (prípojky), ktoré žalobcom v 1. až 5. rade boli vyúčtované spoločnosťou GRUPER - PLYN, s.r.o. faktúrou na sumu 3.007,30 eur a ktorú preukázateľne uhradili a to žalobcovia v 1. a 2. rade vo výške 1.002,43 eur, žalobca v 3. rade vo výške 1.002,43 eur a žalobcovia v 4. a 5. rade vo výške 1.002,44 eur. Žalobca v 6. rade preukázal náklady vynaložené na realizáciu pripojovacieho plynovodu (prípojky) fakturované od dodávateľa GRUPER - PLYN s.r.o. Levoča faktúrou na sumu 1.609,96 eur, ktorú žalobca v 6. rade uhradil hotovostným vkladom v rámci úhrady sumy 2.061,64 eur tomuto dodávateľovi. Škodu predstavujú aj náklady na úhradu platby za spracovanie projektovej dokumentácie, vypracovanej spoločnosťou A.P.TERMOPROJEKT s.r.o. Spišská Nová Ves pre vnútorné rozvody plynu. Žalobcovia v 1. a 2. rade z tohto dôvodu uhradili preukázateľne sumu 100,- eur, žalobcovia v 4. a 5. rade sumu 100,- eur a žalobca v 6. rade sumu 2 x 100,- eur. Za škodu vzniknutú na strane žalobcov súd považoval aj náklady na vnútornú plynifikáciu domácnosti žalobcov, ktoré u žalobcov v 1. a 2. rade predstavovala sumu 547,79 eur, u žalobcu v 3. rade vo výške 344,96 eur, u žalobcov v 4. a 5. rade vo výške 254,15 eur a u žalobcu v 6. rade vo výške 451,68 eur. Za škodu súd považoval aj nadväzujúce administratívne a správne poplatky vzniknuté v súvislosti s realizáciou nových plynových prípojok. Ide o poplatky za pripojenie, ktoré všetci žalobcovia zhodne uhradili vo výške 157,66 eur. Tento poplatok bol vyvolaný potrebou opätovného zapojenia žalobcov do distribučnej siete potom, čo boli títo neoprávnené odpojení žalovanými. Za takého poplatky, predstavujúce škodu na strane žalobcov, súd považoval aj žalobcami v 1. a 2. rade uhradený správny poplatok vo výške 35,- eur v prospech Mesta Spišská Nová Ves, v súvislosti s vydaným rozhodnutím stavebného úradu, ktorý povolil zmenu stavbu, a síce plynifikáciu rodinného domu. Za takúto škodu považoval aj žalobcom v 6. rade uhradený správny poplatok vo výške 10,- eur Mestu Spišská Nová Ves v súvislosti s ohlásením realizácie plynovej prípojky. Žalobcovi v 3. rade vznikla škoda v podobe uhradeného poplatku za uvedenie plynového kotla do prevádzky vo výške 79,- eur v súvislosti s odpojením žalobcu v 3. rade od združenej plynovej prípojky. Za škodu považoval aj žalobcami v 4. a 5. rade uhradený servisný poplatok za spustenie plynového kotla vo výške 60,- eur v súvislosti s dlhodobým odstavením kotla z prevádzky. Napokon za takúto škodu považoval aj žalobcom v 6. rade realizovanú platbu za vykonanú kontrolu plynových spotrebičov vo výške 88,50 eur v súvislosti s vykonanými prácami spočívajúcich v montáži a prerobení sporáka na hadicu, kontrole matiek na základe novej prípojky. Za škodu na strane žalobcov v 4. a 5. rade považoval aj nimi realizovanú úhradu za prenájom elektrického bojlera vo výške 109,68 eur (5 x 20,- eur za obdobie od 11.5.2015 do 15.10.2015 + 20,- eur za 31 dní x 15 dní za obdobie od 16.10.2015 do 30.10.2015). K prenájomu tohto zariadenia došlo na základe písomnej zmluvy o nájme hnutelnej veci, pričom platba

za prenájom bola stanovená vo výške 20,- eur za mesiac používania tejto hnuiteľnej veci, počnúc dňom 11.5.2015. Nutnosť užívania bojlera vyplynula v mesiaci október len za obdobie od 15.10.2015 do 31.10.2015 vrátane, nie za celé uplatnené obdobie.

12. Pokiaľ ide o posledný predpoklad zodpovednosti žalovaných, ktorým je vzťah príčinnej súvislosti, k tej súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že samotný žalovaný v písomnom prípise zo dňa 16.2.2015, adresovanom žalobcom, požadovali od žalobcov vybudovať si vlastnú plynovú prípojku a plynové potrubie viesť po novo vytýčenej trase z dôvodu nimi realizovaného odpojenia. K obnove dodávky zemného plynu do domácnosti žalobcov nebolo možné pristúpiť kvôli postojom žalovaného v 1. rade, ktorý nedovolil otvoriť uzáver za regulátorom tlaku plynu, ktorý sám uzavrel. V tej súvislosti žalobcovia v 1. až 5. rade dňa 18.5.2015 požiadali SPP- distribúciu a.s o vytvorenie novej viacúčelovej prípojky z dôvodu znemožnenia dodávky plynu od žalovaného v 1. rade. Touto spoločnosťou bolo žalobcom oznámené, že ide o tzv. vyvolanú investíciu, kde náklady na zriadenie nového plynárenského zariadenia (prípojky) je povinný uhradiť ten, kto takúto potrebu vyvolal. Z výpovede žalobcov v 4. a 5. rade vyplynulo, že samotní žalovaní pri vzájomných rozhovoroch sa vyjadrili, že oni predmetné plynové rúry na svojom pozemku jednoducho nechcú. Rovnako sa pri výpovedi vyjadril aj žalobca v 1. rade, ktorý uviedol, že žalovaný sa vyjadril v tom zmysle, že plyn už nezapoja, nakoľko idú upraviť pozemok a v budúcnosti, ak dôjde k úniku plynu, tento pozemok by sa mohol zničiť. Na základe takto vykonaného dokazovania súd posúdil obranu žalovaných, že žalobcovia sa mohli pripojiť na „staré rúry“, ako účelové. Vzhľadom na správanie žalovaných vyplynul záver, že toto by neboli pripustili. Z vykonaných dôkazov a prejavov žalovaných vyplynulo, že iný spôsob zabezpečenia dodávky plynu žalobcami ako vybudovaním nimi realizovaných nových plynovodných prípojok neprichádzal do úvahy.

13. Súd tak ustálil, že náklady žalobcov vo výške, v ktorej bolo ich žalobe vyhovené, boli nimi vynaložené v priamej príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaných, ktoré spočívalo v neoprávnenej odstávke dodávky plynu pre žalobcov ako koncových odberateľov plynu, uzavretím guľového regulačného ventilu namontovaného na existujúcom starom odbernom zariadení, ktoré následne žalovaní odmietli otvoriť. Na základe týchto úvah súd prvej inštancie rozhodol tak, že vyhovel nároku žalobcov v časti priznanej im vyhovujúcimi výrokmi a v zostávajúcej časti žalobu zamietol.

14. Žalobcom v 4. a 5. rade priznal okrem istiny aj uplatnené úroky z omeškania vo výške 5% ročne z prisúdenej istiny od 29.5.2017 do zaplatenia. Žaloba bola žalovanej v 2. rade doručená 1.12.2016 a žalovanému v 1. rade taktiež dňa 2.12.2016. Odo dňa nasledujúceho sa tak žalovaní dostali do omeškania. Žalobcovia úroky z omeškania uplatňovali až počnúc dňom 29.5.2017, preto v tejto časti žalobe tiež vyhovel.

15. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1,2 C.s.p., vychádzajúc z pomeru úspechu a neúspechu strán sporu tak, ako vyplýva z výrokov VI. až IX. napadnutého rozsudku.

16. Proti tomuto rozsudku, a to proti jeho vyhovujúcim výrokom a výrokom o trovách konania v zákonnej lehote podali odvolanie žalovaní, podľa jeho obsahu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ C.s.p. a odvolaciemu súdu navrhli, aby rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietne. Uplatnili náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu. Na zdôvodnenie odvolania uviedli, že odstavenie plynu vykonal žalovaný v 1. rade, nie žalovaná v 2. rade. Nie je preto jasné, prečo sa konanie žalovaného v 1. rade posudzuje aj ako konanie žalovanej v 2. rade. Žalovaní sú manželmi a zastupujú sa navzájom pri právnych úkonoch, to však neznamená, že akékoľvek faktické konanie jedného z nich je aj konaním druhého. Súd mal vysvetliť, prečo zaviazal oboch žalovaných. Žalovaní nesúhlasia s názorom súdu, že v danom prípade nešlo o situáciu, kedy žalovaný len predchádzal vzniku škôd v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka. Toto ustanovenie nehovorí o žiadnom okamžitom ohrození života a zdravia, ale o obozretnosti pri okolnostiach, ktoré môžu vyvolať vznik škôd. Samotné porušenie ust. § 415 Občianskeho zákonníka môže byť protiprávnym konaním, zakladajúcim nárok na náhradu škody. Pokiaľ by žalovaní ostali pasívnymi, v prípade vzniku škody v dôsledku zlého technického stavu plynového odberného zariadenia by boli zodpovední za vzniknutú škodu. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky 25Cdo/1448/2006 a sp. zn. 25Cdo/2471/2000 uviedli, že pokiaľ žalovaný nemohol ostať pasívnym, tak jedinou možnosťou bolo vykonanie odstávky plynu. Tiež uviedli, že z ust. § 72 ods. 9 zák. č. 251/2012 Z.z vyplýva okrem povinnosti vlastníka alebo oprávnenej osoby umožniť dodávku plynu koncovým odberateľom plynu, aj udržiavať plynové zariadenie v zodpovedajúcom technickom stave. K tomuto stavu sa vyjadrila odborne spôsobilá osoba L. Q. v

stanovisku zo dňa 2.8.2014, z ktorého vyplýva celý rad technických nedostatkov a navyše doporučil riešenie existujúceho problému „z hľadiska bezpečnosti ľudí a ochrany majetku“. I pre laika musí byť zjavné, že vytykané vady zariadenia nemožno odstrániť, nakoľko nevyhovujúca hrúbka steny potrubia je stav neopraviteľný, vyžaduje výmenu technického zariadenia. Skutočnosť, že sa meranie hrúbky stien konalo len na jednom mieste je z faktického hľadiska irelevantné. Na ohrozenie života, zdravia a majetku postačuje jeden možný bod úniku plynu, nie je potrebné konštatovať, že tento únik môže nastať v hoc ktorej časti potrubia. Z logiky veci vyplýva, že v iných častiach potrubia nebude hrúbka výrazne odlišná. Žalobcovia požadovali plnenie v peniazoch, mali však právo požadovať prinavrátanie do pôvodného stavu, obe tieto nároky sú rovnocenné. Z uvedeného je zjavné, že i plnenie v peniazoch má sledovať len kompenzáciu v porovnaní s predchádzajúcim stavom. Súdom priznané plnenie však nekorešponduje s pôvodným stavom, nakoľko peňažné plnenie korešponduje s vybudovaním úplne iného stavu ako bol pred konaním žalovaného. Súd hodnotu technického zariadenia neskúmal, pričom práve táto okolnosť je významná pre zistenie výšky škody. Nový stav napojenia zahŕňa úplne nové technológie a nemá nič spoločné s pôvodným stavom. Žalobcovia nevysvetlili, prečo nepoužili na pripojenie pôvodné trasovanie, prečo museli demontovať pôvodné rozvody.

17. Žalobcovia v 1., 2., 3. a 6. rade vo vyjadrení k odvolaniu navrhli potvrdiť rozsudok ako vecne správny. Uplatnili náhradu trov odvolacieho konania. Pôvodné spoločné odberné plynové zariadenie sa nachádzalo na pozemku patriacom do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných, voči ktorému majú títo spoločné a nerozdielne práva a povinnosti. Pod korešpondenciou, ktorú v danej veci rozosieli boli vždy podpísaní obaja. Je teda zjavné, že nešlo o exces jedného z manželov proti vôli druhého manžela. Je bez právneho významu, či odberné plynové zariadenie bolo odstavené rukou žalovaného v 1. rade alebo žalovanej v 2. rade. Nárok, ktorý by bol priznaný žalobcom by v zmysle § 147 ods. 1 Občianskeho zákonníka mohol byť uspokojený aj z majetku patriaceho do BSM žalovaných. Žalovaná v 2. rade nikdy netvrdila, že by mala akékoľvek výhrady voči tomu, že bola odstavená dodávka plynu v domácnosti žalobcov alebo, aby v dôsledku nezhôd medzi žalovanými postupovala v zmysle § 146 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z dokazovania vyplynulo, že motivácia žalovaných na to, aby svojvoľne a napriek odporu žalobcov odstavili domácnosti žalobcov od dodávky plynu bola v tom, že nechceli mať viac na svojom pozemku spoločné odberné plynové zariadenie, keďže rekonštruovali dvor a spevňovali plochu dlažbou. Tvrdenia žalovaných o splnení generálnej prevenčnej povinnosti by prichádzali do úvahy len vtedy, ak by existujúce odberné plynové zariadenie uzavreli dočasne pri zistení poruchy alebo vady, čo však v konaní nepreukázali. Na odbernom plynovom zariadení nikdy nebola zistená žiadna vada, čo vyplynulo z vykonaného dokazovania. Aplikácia § 441 Občianskeho zákonníka na daný prípad neprichádza do úvahy. Žalovaní nemali záujem o vykonanie revízných skúšok, pričom bez ich súčinnosti nebolo možné tlakové skúšky vykonať. V konaní nebolo preukázané tvrdenie žalovaných, že pôvodné odberné plynové zariadenie bolo na hranici životnosti, ide len o tvrdenia žalovaných, ktoré boli vykonaným dokazovaním vyvrátené.

18. Žalobcovia v 4. a 5. rade vo vyjadrení k odvolaniu navrhli potvrdiť rozsudok ako vecne správny a uplatnili náhradu trov odvolacieho konania. V plnom rozsahu sa stotožnili s dôvodmi napadnutého rozsudku, ktoré považujú za správne. Žalovaní nepreukázali hrozbu bezprostredného nebezpečenstva v danej situácii, nepreukázali, prečo sa neobrátili na príslušné orgány verejnej moci a prečo pristúpili k uplatneniu svojpomoci. Za takéto konanie musia niesť zodpovednosť a ich konanie je potrebné kvalifikovať ako protiprávne.

19. Žalovaní v reakcii na vyjadrenie žalobcov zotrvali na svojej odvolacej argumentácii. Poukázali na to, že z odôvodnenia rozsudku nevyplýva, na základe čoho súd sformuloval svoje závery o neadekvátnosti zásahu žalovaných vo veci prevencie hroziaceho nebezpečenstva. K prerušeniu dodávky plynu došlo s odstupom času po úpravách okolitých povrchov a ich zhutnení. Tlaková skúška hovorí o stave v danom okamihu, čo bolo potvrdené aj špecialistami SPP. Príčinou vzniku škody na strane žalobcov bol nedostatok ich vôle prijať zodpovednosť za stav technických zariadení na cudzom pozemku, teda porušenie prevenčných povinností stanovených zákonom. Žalobcovia mohli riešiť vzniknutú situáciu aj inak, mohli položiť nové rozvody ešte kým mali žalovaní rozkopaný pozemok, keď im to bolo navrhnuté, mohli sa pripojiť na rozvod plynu od žalovaných, čoho sa nedožadovali ale mohli aj súdnou cestou požiadať o opätovné pripojenie po nevyhovujúcich rozvodoch, kedy by súd rozhodol o ďalšom postupe.

20. Žalobcovia v 1., 2., 3. a 6. rade v reakcii na vyjadrenie žalovaných zotrvali na svojej doterajšej argumentácii. Žalovanými navrhnuté riešenia situácie sú absurdné. Ako mohli žalobcovia položiť nové

rúry v čase rozkopania pozemku u žalovaných v roku 2014, keď o údajnom nevyhovujúcom stave ich informovali žalovaní listom až vo februári 2015? Konanie žalobcov nadväzovalo na list žalovaných zo dňa 16.2.2015.

21. Žalobcovia v 4. a 5. rade v reakcii na vyjadrenie žalovaných zotrvali na svojej doterajšej argumentácii. Žalovaní fabulujú informácie o úniku plynu a zlom technickom stave plynového zariadenia, ktorá skutočnosť sa v konaní nepreukázala.

22. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovaných bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák. č. 360/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v rozsahu danom v ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných nie je opodstatnené.

23. Rozsudok je v napadnutých vyhovujúcich výrokoch vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

24. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 19.1.2022 o 9.30 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202/II. poschodí, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 12.1.2022 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p.

25. Žalovaní namietajú odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ C.s.p. teda, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

26. Odvolací súd po preskúmaní odvolania dospel k záveru, že namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené.

27. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 C.s.p., z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver. Súd prvej inštancie sa nedopustil ani nesprávneho procesného postupu, ktorým by znemožnil strane uskutočniť jej patriace procesné práva.

28. Výsledky dokazovania vykonané pred súdom prvej inštancie aj podľa názoru odvolacieho súdu dávajú dostatočný skutkový základ pre záver o povinnosti žalovaných nahradiť škodu žalobcom v priznanej výške.

29. Súd prvej inštancie, berúc do úvahy právny názor vyslovený odvolacím súdom v uznesení zo dňa 22.1.2020 č.k. 9Co/12/2019-360 zameral dokazovanie na skúmanie splnenia predpokladov vzniku zodpovednosti žalovaných za škodu vzniknutú žalobcom, ktorými sú protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou a dospel k správny záveru, že tieto predpoklady ustanovené zákonom boli v danom prípade splnené, preto žalovaní zodpovedajú za škodu vzniknutú žalobcom v priznanej výške.

30. Odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ktoré považuje za správne a v celom rozsahu na neho poukazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

31. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení napadnutého rozsudku správne vypořiadal aj s námietkami žalovaných, ktoré uviedli v odvolaní, preto tieto nemôžu ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

32. Na zvýraznenie správnosti a na doplnenie odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolací súd dopĺňa nasledovné:

33. Pokiaľ ide o tvrdenia žalovaných, uvedené v odvolaní a to, že odstavenie plynu vykonal len žalovaný v 1. rade, preto žalovaná v 2. rade nemôže niesť zodpovednosť za takéto konanie, žalovaná v 2. rade v priebehu konania takúto obranu voči žalobe nevzniesla, až v podanom odvolaní. Prípadný nesúhlas žalovanej v 2. rade s postupom žalovaného v 1. rade, ktorý vykonal odstavenie plynu žalobcov nevyplýval ani z písomnej korešpondencie a ani z vyjadrení žalovanej v 2. rade v priebehu konania, preto takáto argumentácia žalovanej v 2. rade nevyznieva presvedčivo. Navyše ide o prostriedok procesnej obrany, ktorý už nemožno v odvolaní použiť (§ 366 C.s.p.).

34. Napriek vyššie uvedenému odvolací súd konštatuje, že žalovaní sú manželmi a ich právny vzťah ako bezpodielových spoluvlastníkov k tretím osobám, pokiaľ ide o spoločné veci, sa riadi ust. § 145 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný. V zmysle tohto zákonného ustanovenia právny úkon, ktorý bol urobený len jedným z manželov bez súhlasu druhého a ktorý nie je vybavovaním bežnej veci, sa považuje za platný, pokiaľ sa ten, kto je ním dotknutý, jeho neplatnosti nedovoľá. Ide o relatívnu neplatnosť v zmysle § 40a Občianskeho zákonníka, ktorej je potrebné sa dovolať. V danom prípade právny úkon (odpojenie žalobcov od dodávky plynu) sa týka obsahu vlastníckeho práva žalovaných ku konkrétnej veci patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva, preto z takéhoto úkonu sú zaviazaní obaja manželia (žalovaní) spoločne a nerozdielne. Solidarita manželov vyplývajúca v týchto prípadoch z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci je založená právnym predpisom. Žalovaná v 2. rade, aj keď fyzicky nevykonala odstavenie plynu, za situácie, keď toto vykonal žalovaný v 1. rade a žalovaná v 2. rade s jeho konaním nevyslovila nesúhlas, nesie za následky tohto konania zodpovednosť rovnako ako žalovaný v 1. rade.

35. Správne súd prvej inštancie na daný prípad aplikoval aj ust. § 415 a nasl. Občianskeho zákonníka o prevenčnej povinnosti pri skúmaní porušenia právnej povinnosti žalovaných vyplývajúcej z ust. § 72 ods. 9 písm. a/ zák. č. 251/2012 Z.z., a síce povinnosť umožniť dodávku plynu pre koncových odberateľov plynu, keďže sú vlastníkami dotknutej nehnuteľnosti.

36. Niet pochyb, že z ust. § 415 Občianskeho zákonníka vyplýva povinnosť každého počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Na toto ustanovenie nadväzuje ust. § 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého komu škoda hrozí, je povinný na jej odvrátenie zakročiť spôsobom primeraným okolnostiam ohrozenia.

37. Podľa ust. § 418 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto spôsobil škodu, keď odvracal priamo hroziace nebezpečenstvo, ktoré sám nevyvolal, nie je za ňu zodpovedný, okrem ak toto nebezpečenstvo za daných okolností bolo možné odvrátiť inak alebo ak spôsobený následok je zrejme rovnako závažný alebo ešte závažnejší ako ten, ktorý hrozil.

38. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní vyššie cit. zákonné ustanovenia aplikoval na daný prípad a dospel k správne záveru, že žalovaní v konaní nepreukázali, že v danom prípade nastala taká situácia, ktorá zakladala dôvod využitia svojpomoci z dôvodu hrozby škody.

39. Výsledky vykonaného dokazovania aj podľa názoru odvolacieho súdu nesvedčia o potrebe žalovaných zakročiť proti bezprostredne hroziacej škode, resp. odvrátiť priamo hroziace nebezpečenstvo z dôvodu možného vzniku škôd na živote, zdraví a majetku. V konaní nebolo totiž preukázané, že by odberné plynové zariadenie sa nachádzalo tak v zlom technickom stave, ktorý by si vyžadoval priamy a okamžitý zásah a odstavenie dodávky plynu, ku ktorému ani nakoniec vzhľadom na odstup času od zistených nedostatkov zo strany žalovaných nedošlo. Nemožno sa stotožniť s názorom žalovaných o tom, že by vykonaným dokazovaním preukázali, že jedinou možnosťou odvrátiť hroziacu škodu bolo vykonanie odstávky plynu. Ani jeden z dôkazov vykonaných v priebehu konania nesvedčí o tom, že by technický stav odberného plynového zariadenia bol v tak nevyhovujúcom stave, že by vyžadoval okamžitý zásah, a to odstavenie dodávky plynu, ktoré vykonali žalovaní. Za takýto dôkaz nemožno považovať Stanovisko TBZ Komplet s.r.o. a ani výpoveď svedka Ľubomíra Slaninku, ktorí potvrdili zistené nedostatky na existujúcom potrubí a tiež odporúčali tieto nedostatky odstrániť, avšak z týchto vykonaných dôkazov nemožno vyvodit', žeby išlo o také vady, ktoré by znamenali priamu hrozbu nebezpečenstva a potrebu okamžitého zásahu.

40. Nakoľko v danom prípade žalobcovia v konaní preukázali splnenie všetkých predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovaných za škodu vzniknutú žalobcom, správne rozhodol súd prvej inštancie, pokiaľ vyhovujúcimi výrokmi žalobe vyhovel v preukázanej výške nároku.

41. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutých vyhovujúcich výrokoch a v súvisiacich výrokoch o trovách konania podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny.

42. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešným žalobcom priznal plný nárok na náhradu trov konania voči neúspešným žalovaným.

43. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).